

Т. П. Дупляк,
к. е. н., доцент кафедри туризму та рекреації,
Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Т. Dupliak,
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Tourism and Recreation Department,
Kyiv National University of Trade and Economics

INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF EXHIBITION ACTIVITY ENTERPRISES

У статті розглянуто сутність та значення інвестиційної привабливості підприємств. Визначено основні види інвестиційної привабливості, які є характерними для підприємств виставкової діяльності. Досліджено стан та тенденції розвитку виставкової діяльності в Україні. Запропоновано напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємств виставкової діяльності.

The article reviews the essence and importance of investment attractiveness of enterprises. The main types of investment attractiveness used by exhibition activity enterprises are defined. The state and trends of exhibition activity in Ukraine are described. Directions of increasing of exhibition activity enterprises investment attractiveness are proposed.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, виставкова діяльність, інвестиційна привабливість підприємств виставкової діяльності.

Key words: investments, investment attractiveness, exhibition activity, investment attractiveness of exhibition activity enterprises.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасних економічних умовах одним із пріоритетів забезпечення сталого розвитку підприємств виставкової діяльності є активізація інвестиційних процесів. Інвестиційна привабливість при цьому відіграє роль ключового елемента, оскільки її динамічність залежить від можливостей підприємства відповідати умовам потенційних інвесторів. Ступінь інвестиційної привабливості підприємства виставкової діяльності є індикатором, значення якого дозволяє зробити висновки потенційним інвесторам про необхідність та доцільність вкладення фінансових засобів саме в даний об'єкт.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сутність інвестиційної привабливості підприємств вже протягом тривалого часу є предметом уваги як у вітчизняній, так й у зарубіжній науковій літературі. Теоретико-методологічним засадам інвестиційної привабливості підприємства присвячені праці таких провідних вітчизняних та зарубіжних дослідників, як І. Ансофф, О. Андраш, І. Балабанов, І. Бланк, Н. Брюховецька, Л. Катан, Т. Момот, О. Мельник, А. Пилитяк та ін. Аналіз наукових праць з питань інвестиційної привабливості підприємства показав, що не всі її науково-методичні

Таблиця 1. Трактування поняття "інвестиційна привабливість підприємства"

Автор / Джерело	Визначення
Андраш О.А. [2, с. 4]	1) відносне поняття, що відображає думку певної групи інвесторів відносно співвідношення рівня ризику, рівня прибутковості і вартості фінансових ресурсів в тій або іншій державі, регіоні, галузі, підприємстві; 2) сукупність деяких об'єктивних ознак, властивостей, засобів, можливостей економічної системи, яка обумовлює потенційний платіжний попит на інвестиції; 3) показник, який характеризує можливість генерування максимального прибутку інвестора
Брюховецька Н.Ю. [4]	Збалансована система інтегральних та комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування
Катан Л.І. [7, с. 23]	Здатність підприємства до залучення відповідних обсягів та відповідної якості інвестиційних ресурсів, здатність до простого та розширеного відтворення з метою забезпечення сталого розвитку виробництва в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки
Мельник О.Г. [8, с. 146]	Сукупність фінансово-економічних, соціальних, логістичних, технологічно-майнових, адміністративно-правових, партнерських, іміджево-брендових, товарних характеристик підприємства, які забезпечують його пріоритетне становище у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси
Момот Т.В. [9, с. 121]	Рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного акціонерного товариства, що оцінюється рівнем внутрішньо генерованого гудвілу
Пилитяк А.В. [10]	Інтегральна характеристика окремих підприємств як об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспективності розвитку виробництва й обсягів збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, стану платоспроможності та фінансової стійкості
Юр'єва О.Г. [12]	Досягнення компромісу інтересів між інвестором і реципієнтом інвестицій
Фінансовий словник [11, с. 358]	Узагальнювальна характеристика переваг і недоліків інвестування окремих об'єктів чи напрямів з позиції конкретного інвестора
Економічна енциклопедія [6, с. 53]	Характеристика підприємства чи будь-якого суб'єкта господарської діяльності, яка враховує суперечливі цілі інвестора: максимальний прибуток за мінімального ризику на певному об'єкті. Визначається на засадах системного підходу, що ґрунтується на єдності та взаємодії його аспектів: технічного, географічного, трудового, організаційного, екологічного, ресурсного, фінансово-економічного, правового та комерційного
Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [1]	Рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, зокрема інтегрального оцінювання

та практичні аспекти отримали відповідний розгляд, що пов'язано зі складністю, широтою та багатогранністю проблеми. Значна частина питань, пов'язаних з дослідженням сутності та особливостей інвестиційної привабливості підприємств виставкової діяльності залишається не розкритою та потребує удосконалення.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є дослідження теоретичних аспектів інвестиційної привабливості підприємств виставкової діяльності, а також розробка пропозицій щодо напрямів її підвищення.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

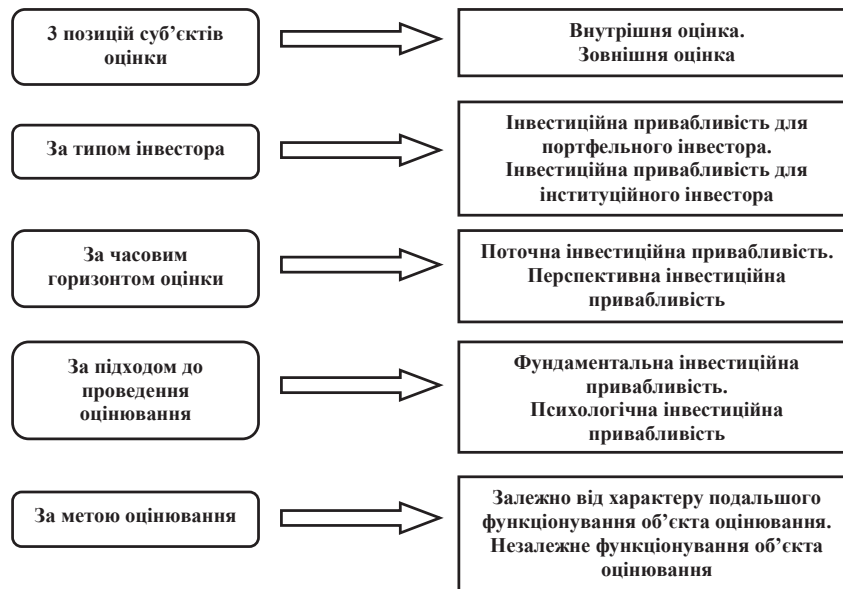
Незважаючи на значну поширеність категорії "інвестиційна привабливість підприємства" у теорії та практиці, її трактування характеризуються значною різноманітністю (табл. 1).

Трактування інвестиційної привабливості передбачено "Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій" [1], до того ж воно стало базовим і для багатьох науковців. У цьому документі інвестиційна привабливість розглядається як рівень задоволення певних вимог чи інтересів інвестора стосовно конкретного підприємства. Така позиція є не достатньо коректною, оскільки привабливість як ха-

рактеристика підприємства виставкової діяльності не може ідентифікуватись із рівнем задоволення потреб інвесторів.

Аналогічно тлумачить інвестиційну привабливість підприємства Момот Т.В. [9, с. 121], але науковець розглядає інвестиційну привабливість акціонерного товариства, тому акцентує увагу на оцінюванні рівня внутрішньогенерованого гудвілу товариства. Варто зауважити, що такий підхід більше зацікавить фінансових інвесторів, ніж реальних, оскільки ґрунтується на порівнянні балансової вартості активів підприємства із ринковою, тобто із рівнем ринкової капіталізації акцій.

Доволі різнопланові характеристики інвестиційної привабливості пропонує Андраш О.А. [2, с. 4]. Зокрема науковець наголошує на відносності цього поняття, адже підприємство може бути інвестиційно привабливим для одних інвесторів та не привабливим з погляду інвестування для інших. Суперечливим є трактування інвестиційної привабливості підприємства як показника, що відображає можливість продукування максимального прибутку інвестора, оскільки певний показник може лише вимірювати рівень інвестиційної привабливості у відповідній шкалі, тобто показник є лише інструментом для діагностики у цій сфері. Що ж стосується акцентування уваги на максимальному прибутку інвестора, то, інвестор може мати найрізноманітніші цілі інве-

Рис. 1. Класифікація інвестиційної привабливості підприємств виставкової діяльності

Розроблено автором.

ствування, які відмінні від максимізації прибутку. Щодо розгляду Андраш О.А. інвестиційної привабливості з погляду певних властивостей, характеристик, можливостей підприємства, які створюють певний попит на інвестиції, то попит на вільні кошти інвесторів жодним чином не кореспондується з підставами задоволення такого попиту, а саме підстави формують інвестиційну привабливість.

У енциклопедичній літературі [6] інвестиційна привабливість однозначно розглядається як характеристика підприємства, при цьому існують певні відмінності щодо змісту цієї характеристики. В "Економічній енциклопедії" наголошується на тому, що ця характеристика враховує суперечливі цілі інвестора, які полягають у максимізації прибутку та мінімізації ризиків. Слід зауважити, що на практиці інвестори чітко розуміють залежність рівня доходів від рівня ризикованості, тому високий рівень прибутковості інвестицій за мінімальних ризиків швидше насторожить потенційних інвесторів, ніж привабить. У згаданій енциклопедії зроблено спробу охарактеризувати інвестиційну привабливість підприємства з позиції системного підходу, що ґрунтується на оцінюванні технічної, географічної, трудової, організаційної, екологічної, ресурсної, фінансово-економічної, правової та комерційної складових організації [6, с. 53]. Така позиція акцентує увагу на інтегрованості поняття інвестиційної привабливості, хоча її складові виокремлено не досить вдало, оскільки окремі з них є суперечливими.

У "Фінансовому словнику" інвестиційна привабливість розглядається з погляду характеристики переваг і недоліків інвестування конкретним інвестором у відповідне підприємство [11, с. 358]. Проте це трактування не розкриває сутнісного наповнення поняття, адже незрозуміло, про які переваги та недоліки інвестування йдеться.

Брюховецька Н.Ю. та Хасанова О.В. інвестиційну привабливість підприємства розглядають як збалансовану систему інтегральних та комплексних показників,

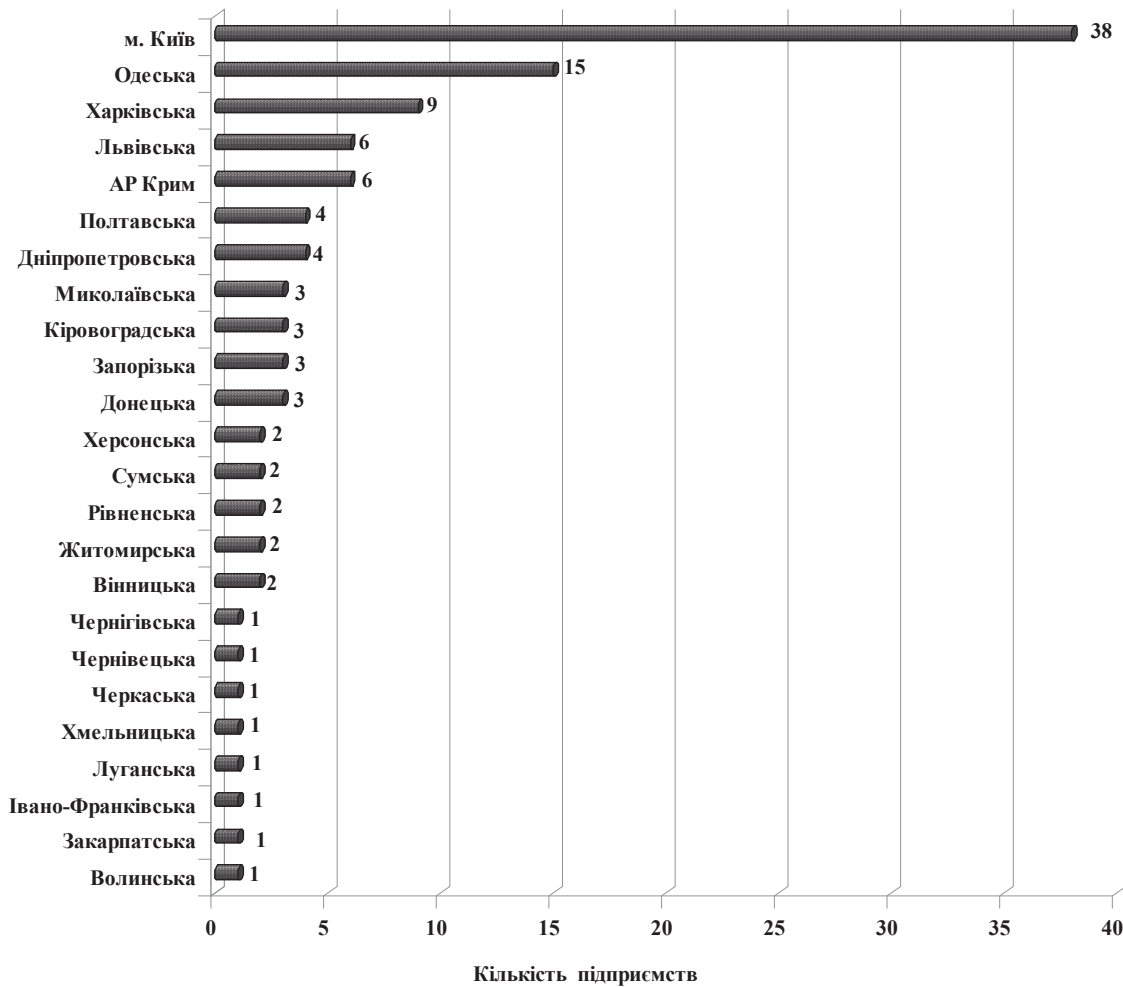
що відображає доцільність вкладання інвестором коштів у об'єкт інвестування [4]. Проте показники можна розглядати лише як інструмент діагностики інвестиційної привабливості, тому не варто ототожнювати ці поняття.

Доволі правомірно розглядають інвестиційну привабливість підприємства як його здатність залучати певні інвестиційні ресурси Катан Л.І., Хорішко К.С. [7, с. 23], але на практиці поширені випадки, коли інвестиційні вливання залучаються не завдяки об'єктивним характеристикам та підставам, а шляхом використання особистих зв'язків, лобіювання інтересів, використання цільових піар-технологій тощо. Щодо ідентифікування інвестиційної привабливості підприємства як здатності до відтворення, то воно є не досить коректним, адже ціллю будь-якого підприємства в економічній системі є відтворення вкладеного капіталу, що лише побічно пов'язано із інвестиційною привабливістю.

З погляду потенціалу підприємства трактує інвестиційну привабливість А. Пилитяк, наголошуючи на перспективах розвитку виробничої, збутової, фінансової сфер функціонування [10]. Такий підхід викликає певне зацікавлення, оскільки інвестора завжди цікавлять потенційні можливості підприємства, але не слід забувати, що інвестиційна привабливість є відносною характеристикою, тому її слід розглядати у ретроспективі, поточному розрізі та перспективі, а наявність потенціалу підприємства не завжди свідчить про можливість його реалізації.

Інвестиційну привабливість як інтегральну характеристику окремих підприємств — об'єктів можливого інвестування з позиції перспективності розвитку, обсягів та перспектив збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості розглядає Бланк І.О. [3].

Результати досліджень за проблемою дають змогу уточнити сутність інвестиційної привабливості підприємства виставкової діяльності. На нашу думку, варто роз-

Рис. 2. Розподіл підприємств виставкової діяльності за регіонами України

Джерело: розроблено автором на основі [5].

глядати цю категорію як комплексну характеристику підприємства виставкової діяльності, яка дає підстави для перемоги у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.

Інвестиційну привабливість підприємства виставкової діяльності можна класифікувати за різними ознаками: з позиції суб'єктів оцінки, за часовим горизонтом оцінки, за типом інвестора, за підходом до проведення оцінювання, за метою оцінювання (рис. 1).

Розглянемо більш детально окремі види інвестиційної привабливості підприємства виставкової діяльності відповідно до наведеної класифікації. Внутрішня оцінка інвестиційної привабливості, що здійснюється самим підприємством виставкової діяльності, яке одночасно може виступати і як об'єкт, і як суб'єкт інвестування, оскільки збіг наявності вільних коштів та вигідних напрямів вкладень передбачає самоінвестування. До того ж підприємство повинно знати, які його шанси у боротьбі за залучення такого рідкісного ресурсу, як капітал, порівняно з конкурентами. У чому полягають його сильні та слабкі сторони.

Зовнішня оцінка інвестиційної привабливості може здійснюватися потенційними інвесторами, які оцінюють і співставляють вигоди багатьох варіантів вкладення капіталу та спиняються на більш ефективному, а також

державою.

Портфельний інвестор характеризується як суб'єкт інвестиційної діяльності, що вкладає свій капітал у різноманітні об'єкти (інструменти) інвестування винятково з метою одержання інвестиційного прибутку. Такий інвестор не ставить своєю метою реальну участь у управлінні стратегічним розвитком підприємствами-емітентами.

Інституційні інвестори — це портфельні інвестори, які формують портфель цінних паперів на підставі фундаментального прогнозу поведінки їхніх котировань у довготерміновому і середньотерміновому періодах, а потім керують цим портфелем. Поняття інституційні інвестори розглядають у широкому та вузькому сенсі. У широкому сенсі "інституційні інвестори" — це фінансові посередники будь-якого типу. Таке визначення відокремлює їх від індивідуальних інвесторів, які володіють портфелем і безпосередньо отримують усі доходи з нього. Втім, у період зростання ролі інституційних інвесторів на ринку цінних паперів почали вирізняти також поняття інституційні інвестори у вузькому сенсі. В цьому разі до них належать пенсійні фонди, взаємні фонди, страхові компанії, інвестиції, здійснювані трастовими відділами банків.

Поточна інвестиційна привабливість — це ситуативна характеристика підприємства виставкової діяльності на момент проведення оцінювання. Перспективна інве-

стиційна привабливість — це ймовірність досягнення висунутих цілей інвестування, яка виражається в індивідуальних очікуваннях потенційних інвесторів.

Фундаментальна інвестиційна привабливість — це така характеристика інвестиційної привабливості, яка виступає базисом для прийняття інвестиційних рішень. Традиційно до цього базису відносяться економічні та матеріальні складові інвестиційної привабливості, оскільки саме економічний інтерес формує в першу чергу мотиваційну систему інвестора.

Психологічна інвестиційна привабливість є відображенням інвестиційної привабливості підприємства виставкової діяльності в очах конкретного інвестора, що склалася в результаті ряду як об'єктивних статистичних даних, так і суб'єктивних вимог інвестора.

Залежно від характеру подальшого функціонування об'єкта інвестиційна привабливість може бути оцінена з урахуванням цілей потенційних інвесторів щодо горизонтальної чи вертикальної інтеграції існуючого підприємства виставкової діяльності чи подальшого продажу об'єкта. Незалежне функціонування об'єкта — такої меті оцінювання відповідають цілі інвесторів з погляду на отримання доходів від фінансового-господарської діяльності підприємства виставкової діяльності.

Проведемо аналіз тенденцій розвитку виставкової діяльності з використанням даних статистичного спостереження в Україні [5]. Станом на 01.01.2014 на українському ринку послуг з організації виставок та ярмарків функціонувало 112 підприємств виставкової діяльності, з яких: 94 — організаторів виставок та 18 — виставкових центрів. Темпи зміни кількості підприємств виставкової діяльності за останні 10 років характеризуються незначними коливаннями, що пов'язано з приходом на ринок нових компаній та виходом з нього невеликих за розміром і непрофесійних організаторів виставок, які не витримали жорсткої конкуренції. Значне зменшення кількості виставкових підприємств (14,58 %) спостерігається у 2009 р. Відповідне зменшення спричинене світовою фінансово-економічною кризою та спадом ділової активності.

Більшість підприємств виставкової діяльності України працюють у великих ділових та індустриальних центрах: Києві — 38 (33,93 %), Одесі — 15 (13,39 %), Харкові — 9 (8,04 %), Львові — 6 (5,36 %), Дніпропетровську та Полтаві по 4 (3,57 %), Запоріжжі та Донецьку по 3 (2,68 %). У деяких регіонах України підприємства виставкової діяльності відсутні взагалі, до яких відносяться: Тернопільська та Київська область (рис. 2).

Підприємствами виставкової діяльності було проведено 922 виставкових заходів, з яких: 403 (43,71 %) виставок та 519 (56,29 %) ярмарків. Найбільшу кількість виставкових заходів — 219 (24 %) було проведено організаторами виставок, зареєстрованими у місті Києві, а також 149 заходів (16 %) — в Одеській області. Із загальної кількості виставкових заходів 14% мали статус міжнародних, 24% — національних, 59% — міжрегіональних, 3% — регіональних [5].

Найбільш поширеними тематичними напрямками виставкових заходів в Україні на сьогодні є: ярмарки товарів повсякденного попиту (38,5 %); товари легкої промисловості (14,42 %); сільське господарство, вино-

радарство та садівництво (8,24 %); будівництво та реконструкція (6,72 %); ярмарки технічних товарів та товарів повсякденного попиту (4,49 %); медицина та охорона здоров'я (4,45 %); харчова промисловість, готельний та ресторанний бізнес (2,82 %); спорт, туризм, дозвілля (2,6 %); меблі та побутова техніка (2,49 %) [5]. Необхідно відмітити, що виставкова спеціалізація регіону безпосередньо залежить від галузей економіки, які розвиваються у відповідному регіоні. Дослідження свідчать, що незначною є кількість виставкових заходів за участю підприємств важкої промисловості — металургійної, суднобудівельної, хімічної, нафтової та газової, які є важливими для розвитку економіки окремих регіонів і країни у цілому.

Виставкова діяльність розвивається нерівномірно по території України. Найактивніша діяльність з організації виставок та ярмарків притаманна столиці України та великим містам. Низький рівень розвитку виставкової діяльності характерний для більшості регіонів, виставкові заходи в яких організовують переважно місцеві торгово-промислові палати або невеликі приватні підприємства. Централізація виставкової діяльності пов'язана з темпом ділової активності та властива не лише Україні.

Одним із вагомих факторів, що негативно впливає на інвестиційну привабливість виставкової діяльності є недостатня прозорість виставкового ринку. Відсутність достовірної інформації про фінансово-господарську діяльність виставкових підприємств призводить до неможливості проведення оцінки внеску виставкової діяльності у розвиток національної економіки та для потенційних інвесторів. Відсутність відповідних вартісних показників призводить до неможливості проведення більш детального та точного аналізу ефективності діяльності з організації виставок та ярмарків, визначення ступеню інтенсивності конкуренції на ринку. У зв'язку з цим, на нашу думку, форму статистичного спостереження за виставковою діяльністю, необхідно доповнити розділом "Основні фінансово-економічні показники", і таким чином уніфікувати структуру форм статистичного спостереження щодо організації надання послуг з окремих видів економічної діяльності.

Для підвищення інвестиційної привабливості підприємств виставкової діяльності та виставкової діяльності загалом необхідно вжити наступні заходи:

- посилити вплив виставкової діяльності на науково-технічне та технологічне оновлення вітчизняного виробництва;

- сприяти просуванню на внутрішній і зовнішній ринок товарів і послуг вітчизняних виробників;

- сприяти активній участі іноземних підприємств та організацій в українських виставкових заходах з метою ознайомлення з новою технікою і передовими технологіями;

- залучити інвестиції у вітчизняну економіку;

- активізувати участь українських підприємств та організацій у міжнародних виставках з метою розширення присутності вітчизняних товаровиробників на найбільш значних зовнішніх ринках і виходу на нові перспективні ринки збуту українських товарів та послуг.

ВИСНОВКИ

Отже, на підставі узагальнення трактувань категорії "інвестиційна привабливість підприємства" можна стверджувати, що у літературі та нормативно-правовій базі існує чимало поглядів на розуміння цього поняття, які зазвичай не розкривають сутності категорії, не конкретизують змістові параметри, а лише окреслюють певні вузькі елементи. Така багатоваріантність у тлумаченні інвестиційної привабливості підприємства надалі ускладнює її діагностику, оскільки різне змістове наповнення категорії зумовлює різні підходи до її оцінювання та ідентифікування.

Література:

1. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 22 від 23.02.1998 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
2. Андраш О.А. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств туристичної галузі / О.А. Андраш // Вісник НТУ "ХПІ". Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. — 2010. — № 8. — С. 3—12.
3. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: підруч. / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва; під ред. А.А. Мазаракі. — К.: КНТЕУ, 2003. — 397 с.
4. Брюховецька Н.Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства: визначення недоліків деяких існуючих методик / Н.Ю. Брюховецька, О.В. Хасанова // Економіка промисловості. — 2009. — № 44 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/econpr_2009_1_17.pdf&P21DBN=UJRN&Z21ID
5. Виставкова діяльність в Україні: статистичний бюлетень / За ред. І.В. Калачової. — К.: Держкомстат України, 2013. — 53 с.
6. Економічна енциклопедія: у трьох томах. — Т. 3 / Відп. ред. С.В. Мочерний. — К.: Видавничий центр "Академія", 2002. — 952 с.
7. Катан Л.І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства / Л.І. Катан, К.С. Хорішко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 15. — С. 22—24.
8. Мельник О.Г. Системи індикаторів оцінювання інвестиційної привабливості підприємств / О.Г. Мельник, Ю.Л. Логвиненко // Менеджмент та підприємство в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". — 2006. — № 575 — С. 141—147.
9. Момот Т.В. Інвестиційна привабливість акціонерного товариства: удосконалення методики оцінки / Т.В. Момот // Менеджер. — 2005. — № 4 (35). — С. 117—121.
10. Пилитяк А.В. Инвестиционная привлекательность регионов Украины: социально-демографический аспект / А.В. Пилитяк // Экономика Украины. — 2004. — № 8. — С. 82—85.
11. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.А. Вознюк, Т.С. Смовженко. — 4-те вид., випр. та доп. — К.: Т-во "Знання", 2005. — 566 с.
12. Юр'єва О.Г. Теоретико-методологічні аспекти оцінки інвестиційного клімату / О.Г. Юр'єва // Стратегія економічного розвитку України: наук. збірник. — 2012. — № 3 (10). — С. 250—255.

References:

1. Agency for the prevention of bankruptcy of enterprises and organizations (1998), The decree "On approval of the Methodology of integral estimation of investment attractiveness of enterprises and organizations", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98> (Accessed 14 September 2015).
2. Andrash, O.A. (2010), "Evaluation of investment attractiveness of tourism industry", Visnyk NTU "KhPI". Tematychnyi vypusk: Tekhnichniy prohres i efektyvnist vyrobnytstva, vol. 8, pp. 3—12.
3. Blank, I.O. Huljaieva, N.M. and Mazarakı, A.A. (2003), Investytsiyni menedzhment [Investment management], Kyivskyi natsionalnyi torhovelno-ekonomichnyi universytet, Kyiv, Ukraine.
4. Briukhovetska, N.Iu. and Khasanova, O.V. (2009), "Evaluation of investment attractiveness: determination of some shortcomings of existing methods", Ekonomika promyslovosti, [Online], vol. 44, available at: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/econpr_2009_1_17.pdf&P21DBN=UJRN&Z21ID (Accessed 14 September 2015).
5. State Statistics Service of Ukraine (2013), "Vystavkova diialnist v Ukraini. Statystychnyi biuletyn" [Exhibition activity in Ukraine. Statistical yearbook], Derzhkomstat, Kyiv, Ukraine.
6. Mochernyi, S.V. (2002), Ekonomichna entsyklopediia [Economic encyclopedia], Vydavnychiy tsentr "Akademiia", Kyiv, Ukraine.
7. Katan, L.I. and Khorishko, K.S. (2010), "Evaluation of investment attractiveness", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 15, pp. 22—24.
8. Melnyk, O.H. and Lohvynenko, Iu.L. (2006), "Systems of evaluating indicators of investment attractiveness of enterprises", Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku. Visnyk Nats. un-tu "Lvivska politekhnikha, vol. 575, pp. 141—147.
9. Momot, T.V. (2005), "Investment attractiveness of the joint stock company: improving of evaluation methods", Menedzher, vol. 4 (35), pp. 117—121.
10. Pylytiak, A.V. (2004), "Investment attractiveness of the regions of Ukraine: socio-demographic aspect", Ekonomika Ukrainy, vol. 8, pp. 82—85.
11. Zahorodnii, A.H. Vozniuk, H.A. and Smovzhenko, T.S. (2005), Finansovyi slovnyk [Financial dictionary], 4th ed, Znannia, Kyiv, Ukraine.
12. Yur'ieva, O.H. (2012), "Theoretical and methodological aspects of investment climate assessment", Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy: nauk. zbirnyk, vol. 3 (10), pp. 250—255.

Стаття надійшла до редакції 21.09.2015 р.